

Nijedna članica EU do sada nije napravila sveobuhvatan plan postepenog ukidanja subvencija za fosilno gorivo, iako su se pre deset godina na nivou Grupe 20 obavezale da će ih eliminisati, pokazuje nova analiza nacionalnih energetske i klimatskih planova 28 zemalja Unije.

Samo devet članica ponovilo je obećanje da će ukinuti subvencije na fosilno gorivo u nacionalnim planovima, pokazale su analize Prekomorskog razvojnog instituta (ODI), Prijatelja Zemlje Holandija i Mreže za klimatske akcije Evropa (CAN Europe).

Pri tome je njih šest navelo konkretne korake, ali je uglavnom reč o ograničavanju šema subvencionisanja a ne o sveobuhvatnim planovima, navodi se u analizi.

Ono što još više zabrinjava je što pet članica - Velika Britanija, Nemačka, Grčka, Poljska i Slovenija, čak razmatraju uvođenje novih subvencija do 2030, uglavnom pod oznakom "podrška tranziciji na nisku emisiju ugljenika". Ti planovi uključuju grčku šemu zamene kotlova na dizel onima na gas i finansiranje transporta tečnog prirodnog gasa u Poljskoj. Vlade EU obavezale su se 2009, na samitu Grupe 20, da će prestati da subvencionišu fosilno gorivo. To obećanje su ponovile 2016. na skupu Grupe 7 i složile se da rok bude 2025.

"Svet je deset godina kasnije usred klimatske krize a vlade EU nastavljaju da daju ogromne sume novca poreskih obveznika za fosilno gorivo koje je pojedinačno najveći uzrok klimatskih promena", istakla je Louri van der Burg iz Prijatelja zemlje Holandija.

"Ako su vlade EU ozbiljne oko klimatske akcije, treba da se okrenu onome što su davno obećale i ukidanje subvencija za fosilno gorivo pretoče u konkretne planove akcije", navela je ona u saopštenju.

Vlade EU su između 2014. i 2016. davale u proseku 55 milijardi evra godišnje na subvencije za fosilno gorivo, prema istraživanju rađenom za račun Evropske komisije.

Istovremeno su zemlje EU i Norveška ostvarile prihod veći od 400 milijardi evra od poreza na naftu i gas u 2017, pokazuju podaci Međunarodnog udruženja proizvođača nafte i gasa koji takođe ukazuju na problem koji bi imale vlade ako ukinu subvencije. Pored toga, kada je Francuska 2018. uvela porez na gorivo, suočila se sa nasilnim protestima "žutih prsluka" koji su trajali nekoliko meseci i sada se, posle letnje pauze, nastavljaju.

Komisija stalno poziva članice EU da postepeno ukinu ekološki štetne subvencije i preporučila je vladama da planove o eliminaciji finansiranja fosilnog goriva uključe u nacрте nacionalnih energetske i klimatskih planova.

Prvi nacрте nacionalnih planova iz juna pokazuju da samo osam članica EU ima na snazi politike za napuštanje uglja do 2030. Ugalj je najprljavije fosilno gorivo.

Konačne verzije nacionalnih planova treba da budu završene do kraja godine.

"Članice imaju rok do kraja godine da urade domaći zadatak", rekao je koautor istraživanja

iz CAN Evropa Markus Triling.

“Zemlje EU više puta su se izjasnile da nameravaju da postepeno ukinu subvencije za fosilno gorivo. Nacionalni energetske i klimatski planovi su prilika da isplaniraju postepeno ukidanje i preusmere investicije u obnovljivu energiju i štednju energije”, istakao je Triling.

Sektor transporta dobio je 44% ukupne identifikovane podrške vlada, uključujući poreske olakšice za smanjenje cene dizela, pokzala je analiza ODI i CAN Evropa objavljena 2017. Aktivisti kažu da će ukidanje subvencija za fosilno gorivo osloboditi potrebne finansijske resurse za ulaganja u nisko ugljenične tehnologije i dostizanje neto nulte emisije što je pre moguće.

Izvor: euractiv.rs